

PARTIJ VOOR DE DIEREN

BREDA

NATUURLIJK

Verkiezingsprogramma in het kort, Gemeenteraadsverkiezingen 18 maart 2026

Inleiding

Breda is voor iedereen. En iedereen heeft het recht om te wonen.
Om door de natuur te wandelen en schone lucht in te ademen.
Om jezelf te kunnen zijn. Niet alleen mensen, maar ook dieren.
De Partij voor de Dieren durft belangrijke keuzes te maken.
En dat is ook nodig!

Wij willen klimaatverandering tegengaan. Wij willen rechten geven aan dieren. De natuur weer laten groeien en bloeien. En we willen dat iedereen een goed en rechtvaardig leven kan hebben. Dat willen wij doen in Breda haar dorpen Prinsenbeek, Teteringen, Bavel, Ulvenhout en Effen. De Partij voor de Dieren zet alles op alles om te zorgen voor een beter leven voor mens en dier.

In 2022 kwam de Partij voor de Dieren voor het eerst in de Bredase gemeenteraad. Vanaf toen zijn we in Breda in de oppositie hét geluid voor dier, natuur en klimaat geworden. In korte tijd hebben we al veel voor elkaar gekregen. Zo is er nu bijvoorbeeld een Nota Dieren, wordt de bomenkaart onder de loep genomen, is er minder plastic en papieren afval, hebben we de landelijke afschaffing van vuurwerk aangeslingerd, hebben we gestreden voor een gezonde leefomgeving en is er extra aandacht voor natuurinclusief bouwen. We hebben Breda veiliger, diverser en inclusiever gemaakt door bijvoorbeeld geweld tegen (trans)vrouwen aan te pakken. Ook zijn we opgekomen voor mensen met een krappe beurs door bijvoorbeeld het zoeken van financiële steun voor minima zodat zij voor hun huisdieren kunnen zorgen.

In de gemeenteraad waren wij als Partij voor de Dieren het groene geweten van de raad. We lieten telkens van ons horen wanneer het stadsbestuur een geitenpaadje probeerde te bewandelen om de natuur maar kapot te blijven maken. We hebben het vele gifgebruik aan de kaak gesteld en voorstellen gedaan om de duizenden dieren uit de intensieve veehouderij te bevrijden en de eiwittransitie aan te zwengelen.

De Partij voor de Dieren doet het écht anders. We laten de stad zien dat de toekomst van Breda niet gaat om groei, groei, groei, maar om opkomen voor kwetsbare waarden zoals dier, natuur en klimaat en een gezonde stad, waar ieder (menselijk) dier een plek heeft.

Celeste van Kastel
Lijsttrekker Breda

1

EEN LEEFBARE AARDE

Klimaat, biodiversiteit en energie

We leven op een prachtige planeet die ons alles biedt wat we nodig hebben. Toch maken vervuiling, het verdwijnen van natuur en het gebruik van gif de Aarde steeds onleefbaarder voor mens én dier. We staan voor een klimaat- en natuurcrisis die we nú moeten stoppen. En dat kan!

In Breda werken we samen met Bredanaars, organisaties en ondernemers aan meer natuur, gezonde lucht, schoon water en veilige, schone wijken. De grootste vervuilers laten we meer betalen, terwijl we mensen met een lager inkomen helpen om duurzamere keuzes te maken. Energiebesparing staat daarbij voorop, aangevuld met manieren om energie duurzaam op te wekken.

Zo bouwen we samen aan een groene, eerlijke en sociale toekomst, voor álle Bredanaars!

- Breda roept de klimaat- en biodiversiteitscrisis uit. Breda moet uiterlijk in 2030 klimaatneutraal zijn. We zetten ons in om o.a. stikstofuitstoot drastisch terug te dringen om de biodiversiteit in onze bossen, zoals het Ulvenhoutse bos, te redden.
- Eet verstandig, eet plantaardig. Een duurzame toekomst begint op ons bord. Breda erkent het belang van de eiwittransitie en maakt plantaardig voedsel de logische keuze.
- Een klimaatrechtvaardig Breda. Breda bestrijdt energiearmoede. We helpen actief met het isoleren van woningen, geven voorlichting en financiële ondersteuning. We geven voorrang aan sociale huurwoningen en woningen van mensen met een krappe beurs.
- De vervuiler gaat betalen. We treden strenger op tegen energieslurpende en vervuilende bedrijven. We rollen de groene loper uit voor duurzame initiatieven.
- Duurzame warmtevoorziening. Zonnepanelen en groen worden de norm. We plaatsen windmolens waar dier en mens beperkt overlast ervaren en nieuwe panden worden energiepositief. Inwoners en bedrijven kunnen zelf energie opslaan.
- De transitie naar een klimaatneutraal Breda geven we samen vorm. De gemeente stelt een burgerberaad in waarbij inwoners het gemeentebestuur adviseren over oplossingen om klimaatneutraal te worden. Deelnemers worden hiervoor eerlijk betaald.
- Breda geeft het goede voorbeeld. Breda verbreekt banden met fossiele bedrijven, investeert in de eiwittransitie en verkleint haar ecologische voetafdruk. In de eigen organisatie denken we aan dierenwelzijn en natuur.
- Drastisch vergroenen openbare ruimte. Breda herzielt haar "Groenkompas". Er komt bijvoorbeeld meer groen en minder steen en autoweg.
- Voordat we gaan bouwen, zijn de kansen en risico's voor plant en dier bekend. Voor, tijdens en na het bouwen, blijven we daar altijd rekening mee houden door middel van gesprekken met ecologen en biodiversiteitsexperts, en ecologische scans.
- Rechten voor de natuur. Om ervoor te zorgen dat bijvoorbeeld de Vuchtpolder of een ander natuurgebied voor lange termijn beschermd is, worden de rechten van de natuur erkend.

2

DIEREN ZIJN ONZE MEDEBEWONERS

Dierenrechten en dierenwelzijn

In Breda leven meer dieren dan mensen, maar bij nieuwe plannen worden ze vaak vergeten. Dieren hebben zelf – los van hun waarde voor mensen – recht op een fijne plek, om zich natuurlijk te kunnen gedragen en met respect behandeld te worden.

Daarom wil de Partij voor de Dieren een wethouder voor Dierenrechten & Dierenwelzijn. Breda moet álle dieren beter beschermen: huisdieren, landbouwdieren en ook wilde dieren die ziek of gewond raken. We stoppen met de vee-industrie en met het gebruik en doden van dieren voor vermaak, traditie of mode.

Zo geven we de dieren in Breda eindelijk de stem die ze verdienen.

- Geen (grootschalige) veehouderij in Breda. Breda helpt de huidige veehouderijen om te vormen naar uitgebreide, natuurvriendelijke en plantaardige landbouw.
- Dierenwelzijn meenemen in beleid. Dieren zijn geen producten om geld aan te verdienen. Daarom versterken we de Nota Dieren en erkennen we de intrinsieke waarde van het dier. In een coalitie leveren wij de wethouder Dierenrecht & -welzijn.
- Meer ruimte voor dieren. We stimuleren biodiversiteit bij grote projecten zoals 't Zoet en het doortrekken van de Nieuwe Mark. Breda voert de afgesproken ecologische verbindingzones uit, breidt deze uit en legt nieuwe aan voor veilige schuilplaatsen en routes voor dieren.
- Geen jacht, ter land, ter water of in de lucht. In Breda mag er nog gejaagd worden onder water: dit moet stoppen! Ook op gemeentegrounden maken we geen uitzonderingen.
- Aandacht voor inwoners met een krappe beurs en zorgkosten voor dieren. Zo helpt de gemeente met dierenartskosten en we moedigen de terugkeer van de dierenvoedselbank aan.
- Geen dieren voor vermaak. Breda ondersteunt, subsidieert en organiseert geen activiteiten met levende dieren.
- Educatie. We maken educatie mogelijk bij kinderboerderijen zoals de Parkhoeve en dierenweides over de verantwoordelijkheden die horen bij het in huis nemen van een dier, over het natuurlijke gedrag en de manier waarop dierlijke eiwitten worden geproduceerd.
- Het stoppen van dieren en samenwerken opvang. Vooral in het Park Valkenberg worden veel dieren gedumpt. Buiten het voorkomen hiervan, krijgen de gedumpte dieren altijd opvang. Dierenhulporganisaties krijgen voldoende budget.
- De veiligheid van dieren krijgt structurele aandacht. Bijvoorbeeld in draaiboeken, hulpdiensten en rampenplannen. Ook verstevigen we handhaving voor dierenmishandeling en illegaal vuurwerkgebruik waardoor dieren op de vlucht slaan.
- Zeg ja tegen dieren, nee tegen overlast. We zetten in op voorlichting en preventie van overlast van bijvoorbeeld ganzen, ratten, duiven en wolven. Breda zet in op natuurlijke vijanden en preventie door middel van gesloten vuilnisbakken.

3

KIES VOOR GROEN

Natuur en biodiversiteit

Natuur is van levensbelang. De mens neemt heel veel ruimte in door de intensieve veehouderij, gebouwen, industrie, wegen en recreatie. Hierdoor is er steeds minder ruimte voor dieren, planten en bomen in Breda.

Zonder natuur kunnen we niet leven. Daarom wil de Partij voor de Dieren meer bomen, struiken, bloemen en planten. Gifvrij en goed voor de biodiversiteit. Het moet weer gonzen van de bijen, vlinders en libellen. Bomenkap en onnodig maaien moeten stoppen; de natuur moet de ruimte krijgen om te groeien en te bloeien.

Een groen Breda is de basis voor een gezonde, gelukkige en toekomstbestendige gemeente.

- Meer groen. Minimaal 75 m² groen per inwoner! Vanuit je raam zie je minimaal drie bomen, en waar je ook bent, de natuur is dichtbij. Onze bossen breiden we uit.
- Minder steen. We stellen een maximum aan verharding van tuinen, straten en parkeerplekken. We wippen tegels en vergroenen onze wijken. We beginnen met de minst groene wijken en Verbeter Breda-wijken.
- Stop de verdozing in Breda. Bouwen doen we niet in de natuur zoals de Trippelenberg. Er komen geen vergunningen voor uitbreiding of nieuwe distributie- en datacentra.
- Breda beschermt de huidige natuur. De gemeente draagt bij aan stikstofreductie. We nemen maatregelen tegen vervuilende sectoren, zoals verkeer en vee-industrie. We maken de Vuchtpolder, het Markdal en de loop van de Aa of Weerij tot Natura2000-gebied.
- Breda bewaakt de rust in natuurgebieden. Onze natuurgebieden zijn een rustplek voor flora en fauna. We zorgen ervoor dat deze rust prioriteit houdt en het broedseizoen onverstoord blijft. De gemeente biedt alternatieve plekken aan voor grote evenementen.
- Kappen met kappen! Bomen zijn monumenten, onze airco's en huizen voor dieren. We maken de Bredase bomenkaart up-to-date, planten meer inheemse bomen en stellen een herplantplicht voor iedere boom.
- Breda gifvrij. De gemeente Breda is zelf gifvrij en helpt anderen te stoppen met gif.
- Laat Breda verwilderen. Dood hout leeft, bladeren geven schuilplaats voor dieren. We maaien zuinig, en ruimen zwerfafval op.
- Schoon grond- en oppervlaktewater. We dragen zorg voor schoon en voldoende water. Regenwater opvangen wordt de norm. We stoppen riooloverstorten en we doen alles om Europese afspraken voor waterkwaliteit in 2027 te realiseren.
- Een stem voor de natuur. In Breda erkennen we de principes van eigen rechten voor de natuur. Een onafhankelijke voogd voor de natuur vertegenwoordigt haar belangen: van het Mastbos tot het lieveheersbeestje in Bavel.

4

DE ECONOMIE IN EVENWICHT

Economie, werk, inkomen en bestaanszekerheid

Economische groei is niet de oplossing, maar juist het probleem. Het is nú tijd voor een ander economisch systeem. Geld verdienen ten koste van dieren, natuur en andere mensen moet stoppen.

De Partij voor de Dieren kiest voor een schone, eerlijke, duurzame en lokale economie voor alle dieren én mensen waarmee we samenleven.

Een circulaire economie waarin ecocide (schade aan de natuur) en milieuvervuiling worden gestopt, we zuinig omgaan met grondstoffen en we overstappen van een wegwerpeconomie naar een kringlooeconomie zonder afval! Dus voor vervuilende bedrijven en reclames is geen ruimte meer in Breda.

In Breda gaan we voor welzijn boven winst en een economie binnen de grenzen van onze planeet.

- Groene groei in een kapitalistisch systeem bestaat niet. We zetten in op een circulaire, lokale economie waarin bestaanszekerheid de basis vormt, welvaart anders wordt gemeten dan in geld en waar inwoners meer zeggenschap hebben.
- Consuminderen. Iedereen in Breda consumindert en wordt afvalvrij. De gemeente informeert bedrijven en inwoners actief over hoe ze dat kunnen doen. De gemeente ondersteunt met vrijmarkten en deelsystemen en pakt onder andere plastic afval aan.
- Van industrieterrein naar woonwijk. Bedrijventerreinen worden circulair en schoon of omgevormd tot natuurinclusieve woonwijken. Denk hierbij aan Rithmeester 2.
- Reclamestop. Breda stopt met reclame in de openbare ruimte, met uitzondering van overheidscampagnes, cultuur en goede doelen. In het bijzonder weren wij fossiele reclames en reclames voor dierlijke producten.
- De breedste schouders dragen de zwaarste lasten. Breda doet een pilot met het basisinkomen, bestrijdt armoede met preventie en gemeentelijke belastingen worden eerder kwijtgescholden of overgenomen.

5

WONEN IS EEN BASISRECHT

Wonen en bouwen

Een goede woning is een basisrecht voor iedereen. De huidige wooncrisis is het gevolg van jarenlange verkeerde politieke keuzes. De Partij voor de Dieren wil het tekort aan woningen duurzaam oplossen. Breda volbouwen is niet de oplossing; dat maakt de gemeente onleefbaar. Wij willen de beschikbare ruimte en woningen eerlijk en betaalbaar verdelen.

We maken ruimte voor extra woningen door de vee-industrie te laten krimpen. Die neemt nu de helft van ons land in beslag. Op die plekken kunnen we nieuwe woningen bouwen en natuur aanleggen. Woningen die betaalbaar zijn en voor iedereen: starters, senioren, alleenwonenden of mensen in alternatieve woonvormen. Minimaal 40% van de huurwoningen wordt sociale huur. De woningen die we bouwen zijn klimaatneutraal, circulair en natuurinclusief.

- Wat er al staat hoeft niet gebouwd te worden. Leegstand is een groot probleem in Breda. Daarom pakken we dit eerst aan. Breda dringt aan op het legaliseren van kraken en stimuleert de doorstroom.
- Betaalbare woningen. Minimaal 40% sociale huur, plannen voor écht betaalbare koopwoningen voor starters of mensen met een kleine beurs die graag willen kopen.
- Duurzame woningen. Natuurinclusieve en ecologische bouw wordt de norm. Breda bouwt circulair, natuurinclusief, biobased en energiepositief. We kiezen voor renovatie en herontwikkeling boven sloop en nieuwbouw.
- Bredanaars met verschillende woonbehoeften. Breda is naast een rijkdom aan dieren ook rijk aan allerlei soorten mensen zoals ouderen, statushouders, neurodivergenten en studenten. Daarom maken we rolstoeltoegankelijke, levensloopbestendige en/of prikkelarme woningen.
- We zorgen ervoor dat niemand gedwongen buiten slaapt. Slapen is een basisbehoefte. De gemeente spant zich in om meer veilige opvangplekken te realiseren voor vrouwen, LHBTQIA+-personen en minderjarigen. Huisdieren zijn welkom in de dak- en thuislozenopvang of worden apart opgevangen.

6

INCLUSIEF, RECHTVAARDIG EN SOLIDAIR

Iedereen doet ertoe

De Partij voor de Dieren wil bouwen aan een samenleving waarin iedereen zich welkom en thuis voelt. In Breda is dat helaas niet altijd zo. Te veel mensen hebben het gevoel dat ze er niet bij horen. Vaak wordt de schuld van problemen bij een ander gelegd. Mensen en groepen die het toch al lastig hebben. Ze krijgen te maken met vooroordelen, uitsluiting en geweld; bijvoorbeeld vluchtelingen of transpersonen. Dat is onacceptabel!

Racisme en discriminatie – zichtbaar of onzichtbaar – mogen geen plek hebben in Breda. De Partij voor de Dieren staat voor een inclusieve gemeente waarin alle Bredanaars kunnen meedoen, ongeacht gender, leeftijd, achtergrond, seksuele voorkeur, beperking, chronische ziekte, neurodivergentie of financiële situatie. In Breda gaat de kern zijn:
‘Beslis niet over ons, maar met ons.’

- Breda bestrijdt alle vormen van racisme, seksisme en discriminatie. In Breda is er geen plek voor haat. We zetten het DGI-beleid (diversiteits-, inclusiviteits- en gelijkwaardigheidsbeleid), straatintimidatieplan en de aanpak van geweld tegen vrouwen groots op.
- LGBTQIA+ gemeenschap: Zichtbaar, trots en veilig. Er wordt op meerdere plekken in de gemeente zichtbaarheid gegeven aan LHBTQIA+’ers. Rondom bepaalde dagen, zoals de internationale dag tegen transfobie en de Coming Out Day, worden bewustwordingscampagnes georganiseerd. Genderneutrale toiletten en -taalgebruik in de communicatie vanuit de gemeente zijn de norm. En er komt elk jaar een Bredase Pride.
- Iedereen kan volwaardig meedoen. Iedereen moet zich vrij en veilig kunnen bewegen. Openbare en publieke ruimtes worden optimaal toegankelijk voor mensen met een lichamelijke, visuele of auditieve beperking, voor neurodivergente mensen die snel overprikkeld raken, én voor analfabeten en laaggeletterden.
- Vluchtelingen zijn welkom. Vluchtelingen en hun huisdieren zijn en blijven welkom in Breda. Iedereen behandelen we op een humane manier en bieden we zorg.
- Gehandicaptenraad. De gemeente start een gehandicaptenraad waarbij ervaringsdeskundigen worden betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid.

7

SCHOON VERKEER

Mobiliteit en bereikbaarheid

Onze gemeente kan zoveel schoner, mooier en gezonder zijn als we ons anders gaan verplaatsen. Daarom willen wij rechtvaardige straten: de auto is niet langer de baas, er komt meer ruimte voor voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer. Waar nu nog auto's geparkeerd staan, kan groen groeien en bloeien en kunnen kinderen veilig spelen.

Zo zorgen we voor een rechtvaardige straat met een groene, veilige omgeving voor mensen, dieren en gezonde lucht. Breda kiest voor meer schoon openbaar vervoer, dat we gratis maken voor mensen die dat nodig hebben.

- Ruim baan voor de fietser en voetganger. De gemeente investeert in een fiets- en wandel-vriendelijk Breda. Het netwerk van wandel- en fietspaden breiden we uit. Deze gaan niet ten koste van natuur.
- Gratis en duurzaam openbaar vervoer. Vervoer wordt volledig duurzaam en toegankelijk voor iedereen. We zorgen voor gratis (buurt)bussen voor wie het nodig heeft, en wijken worden beter met elkaar verbonden. Overal moet het station met een directe busverbinding bereikt kunnen worden. We trekken Randstad Nachtnet van Dordrecht naar Breda.
- Ontmoedigen gemotoriseerd verkeer. De Bredase binnenstad wordt daar waar mogelijk autovrij. Verkeerswegen voor gemotoriseerd verkeer worden niet uitgebreid of verbreed, we willen geen extra asfalt of beton en bomen worden niet gekapt.
- Parkeren. Parkeerterreinen worden voorzien van laadmogelijkheden via carports met zonnepanelen. Alle parkeerplaatsen op straatniveau worden voorzien van een waterdoorlaatbare ondergrond. De laadpalen in de openbare ruimte leveren groene stroom uit hernieuwbare bronnen.
- Leefstraten, geen racebanen. Snelheden gaan omlaag. Er komen veel meer leefstraten waar spelen en samenkomen met burens voorop staat. Straten zonder stoep worden omgevormd tot (woon)erven.

8

GEZOND EN VEILIG IN BREDA

Gezondheid, zorg en veiligheid

Iedereen wil een gezond leven. Dat begint met een leefomgeving die uitnodigt om naar buiten te gaan, te bewegen en gezond te eten.

De Partij voor de Dieren kiest voor preventie: voorkomen is beter dan genezen, zowel bij ziekten als bij criminaliteit.

Gezonde, biologische plantaardige voeding moet betaalbaar en toegankelijk zijn. Meer groen verlaagt stress en zorgt voor schone lucht. Zorg moet beschikbaar zijn voor iedereen, zonder lange wachtlijsten en passend bij ieders situatie. Gezondheid gaat ook over mentaal welzijn.

Een sociale, veilige en ontspannen samenleving waarin iedereen zichzelf mag zijn is belangrijk. Breda pakt seksueel overschrijdend gedrag en femicide hard aan. Net als andere vormen van geweld.

En ook dieren verdienen bescherming.
In Breda heeft dierenmishandeling geen plek.

- Iedereen heeft recht op een gezonde leef-omgeving. We leven een jaar korter in Breda door slechte luchtkwaliteit. Daarom planten we meer groen, nemen we maatregelen om houtstook te beperken, bouwen we bestaande veehouderijen af en zorgen we dat er minder vervuילend vervoer in Breda rijdt.
- Iedereen heeft recht op passende zorg. Denk hierbij aan het verkorten van wachtlijsten, genoeg huisartspraktijken en ondersteuning van straat- en mantelzorg.
- Preventie en sociale cohesie. Veel mensen kampen met eenzaamheid en/of psychische problemen als gevolg van diverse crises. We gaan preventief aan de slag met gezondheid en zorgen er tevens voor dat er voldoende toegankelijke psychische hulp beschikbaar is. We investeren in samenwerkingsverbanden zoals Grote Broer Grote Zus, Breda Actief en Buddy2buddy.
- Plantaardig voor iedereen. In het armoedebelid maken we gezondere voedselkeuzes makkelijker. Breda investeert in een eetbare stad, moes- en pluktuinen en voedselbossen. Breda activeert en motiveert bewoners en bedrijven om voedselverspilling te verminderen.
- Criminaliteit en veiligheid. Breda investeert in voldoende toezicht en handhaving om milieudelicten in het buitengebied tegen te gaan, zoals dumpingen van drugsafval en mest en illegale bomkap. We beschermen de veiligheid van vrouwen en queerpersonen.

9

EEN LEVEN LANG LEREN

Onderwijs en cultuur

Goed onderwijs is de basis van een vrije en eerlijke samenleving.

Het leert kinderen kritisch denken en bewust omgaan met natuur, klimaat en dieren. Maar niet ieder kind in Breda krijgt nu dezelfde kansen. De Partij voor de Dieren wil daarom meer geld naar onderwijs. Scholen krijgen groene, duurzame gebouwen en schoolpleinen. Onderwijs moet niet alleen gaan om cijfers, maar ook om sociale, creatieve en emotionele ontwikkeling.

Iedereen die dat wil, moet een leven lang kunnen leren. Ook kunst en cultuur horen daarbij. Ze maken ons creatief, kritisch en geven nieuwe ideeën. Kunst kan ontroeren, laten nadenken en zorgen voor verandering. Daarom steunen we een sterke cultuursector met eerlijke beloning voor makers, ruimte voor amateurs om zich te ontwikkelen en een divers aanbod voor bezoekers.

- Gelijke kansen voor iedere leerling. Alle kinderen in Breda moeten gelijke kansen hebben op goed onderwijs. De gemeente zorgt voor voldoende scholen in de buurt, zodat elk kind lopend of op de fiets naar school kan.
- Zonder honger naar school. Veel scholieren gaan nog met honger naar school en ongezond eten is nog te vaak de norm. De gemeente gaat inzetten op gratis biologisch fruit en plantaardige schoollunches.
- Groene vingers, groene pleinen. Breda stimuleert scholen om groene schoolpleinen te maken waar kinderen vrij kunnen spelen en met de natuur bezig kunnen zijn en waar mogelijk schoolmoestuinen.
- Volwaardig opgroeien. Breda ondersteunt scholen het geven van bijlessen over maatschappelijke vraagstukken. Denk aan respectvol omgaan met dier en natuur, digitale veiligheid, emancipatie, discriminatie en kritisch denken.
- We worden allemaal creatief geboren. Er moet meer geld naar de ondersteuning van toegankelijke cultuur(educatie), juist in de wijken. De gemeente helpt culturele broedplaatsen als Phoenix, Podium Bloos, STEK en Pier 15, evenals (openbare) werkplaatsen, (amateur-)kunstenaars, creatieve starters en duurzame ondernemers.

10

SAMEN, EERLIJK EN OPEN

Democratie, bestuur, digitalisering en privacy

De lokale overheid moet betrouwbaar zijn. Breda is geen bedrijf en inwoners zijn geen klanten. Bredanaars moeten kunnen meedenken en meebeslissen over hun stad, dorp of buurt.

De gemeente neemt hun mening serieus en beslist open en transparant. Privacy en zeggenschap over eigen gegevens worden goed beschermd.

Samenleven betekent ook oog hebben voor de wereld om ons heen. Oorlog en conflicten ver weg hebben invloed hier. Soms leidt dat tot spanningen tussen inwoners. De gemeente moet dit voorkomen en heeft de plicht om tegen onrecht op te staan. Iedereen moet zijn stem kunnen laten horen. De Partij voor de Dieren staat voor het demonstratierecht. Vreedzame demonstraties worden in Breda ruim ondersteund.

- Veilig en vrij demonstreren. Breda zorgt voor een goed beschermd demonstratierecht. Zo mag een demonstratie aanmelden nooit verplicht worden, wordt een demonstratie zo veel mogelijk geregeld naar wens van de organiserende partij en vraagt de gemeente bij aanmelding niet om meer informatie dan dat nodig is.
- Beschermen van dier, mens en natuur.
Door slecht beleid van de landelijke overheid krijgen gemeenten vanaf 2026 te weinig geld om hun werk goed te doen. Breda blijft goed zorgen voor de meest onderdrukte dieren, mensen en natuur.
- Lokale zeggenschap. Breda versterkt lokale ideeën en het starten van inwonersgroepen. We willen Bredanaars meer zeggenschap geven over hun Breda. Daarom worden wijkraden en buurtverenigingen actief betrokken bij besluiten over de buurt.
- Openbaar lobbyregister. Bij raadsvoorstellen en beleidskaders wordt standaard vermeld welke betrokkenheid lobbyisten en belangenbehartigers bij de voorstellen hebben gehad.
- Alleen samenwerken met integere partners.
De gemeente werkt waar mogelijk alleen samen met organisaties en bedrijven die niet bijdragen aan de bezetting van land en onderdrukking van volkeren, of aan vernietiging van natuur of klimaat.

**SAMEN ZORGEN WE VOOR
EEN ANDER POLITIEK KLIMAAT.
STEM 18 MAART**

**PARTIJ
VOOR DE
DIEREN**

BREDA

NATUURLIJK